Magiczny Kraków

MechoFiltr i nasadzenia przy ul. Wielickiej

2026-09-14

Przy ul. Wielickiej działa MechoFiltr, czyli urządzenie wykorzystujące naturalne właściwości mchu do wychwytywania zanieczyszczeń z powietrza. Instalacja została zrealizowana w ramach projektu budżetu obywatelskiego. Warto wyjaśnić, co dokładnie obejmowała realizacja BO i jak należy rozumieć podawaną przy inwestycji kwotę.

Pomysł mieszkańca i realizacja BO

MechoFiltr przy ul. Wielickiej jest efektem projektu zgłoszonego przez mieszkańca w ramach Budżetu Obywatelskiego. Projekt uzyskał wymaganą liczbę głosów i został zakwalifikowany do realizacji. Oznacza to, że przeszedł procedurę oceny i nie było podstaw do jego odrzucenia. Pierwotnie zakładano montaż większej liczby urządzeń. W Krakowie miała to być pierwsza tego typu instalacja, dlatego w uzgodnieniu z wnioskodawcą zdecydowaliśmy się na rozwiązanie pilotażowe, czyli montaż jednego MechoFiltra oraz przeznaczenie reszty środków na nasadzenia zieleni.

Takie podejście pozwala ocenić nie tylko samo działanie urządzenia, ale również kwestie związane z jego eksploatacją, pielęgnacją mchu, systemem nawadniania czy funkcjonowaniem czujników.

Ile kosztował MechoFiltr?

Na tablicy informacyjnej dotyczącej kosztów BO podana jest zawsze kwota dotycząca realizacji całego zadania. Nie oznacza ona więc ceny jednego MechoFiltra. Zgodnie z kosztorysem powykonawczym sam MechoFiltr, wraz z robocizną oraz wykonaniem utwardzonej nawierzchni pod urządzeniem, kosztował 80 308,07 zł. Pozostała część środków została przeznaczona m.in. na wykonanie dokumentacji projektowej oraz zagospodarowanie terenu i nasadzenia wzdłuż ul. Wielickiej.

Nie tylko urządzenie – prawie 2500 krzewów i 10 drzew

Realizacja objęła zagospodarowanie terenu o powierzchni 910,8 m². W ramach zadania posadzono 10 drzew oraz 2459 krzewów i krzewinek m.in. klonów polnych, tawuły, jaśminowca wonnego, derenia białego, czy krzewów róż. MechoFiltr jest więc jednym z elementów większego zadania, którego zakres obejmował zarówno montaż urządzenia, jak i kompleksowe zagospodarowanie terenu zieleni.

Jak działa MechoFiltr?

MechoFiltr wykorzystuje naturalne właściwości mchu. Powietrze przepływające przez powierzchnię modułu osadza na jego drobnych listkach cząstki zanieczyszczeń. Urządzenie jest wyposażone w system automatycznego nawadniania, a zgromadzona w zbiorniku woda deszczowa jest wykorzystywana do podlewania mchu. Urządzenie jest zasilane energią słoneczną. Panel fotowoltaiczny dostarcza energię m.in. do pomp i czujników. MechoFiltr monitoruje m.in. temperaturę i wilgotność powietrza, siłę i kierunek wiatru oraz poziom pyłów zawieszonych PM1, PM2,5 i PM10. System kontroluje także poziom wody w zbiorniku.

Dlaczego jedno urządzenie?

Było to pierwsze tego typu rozwiązanie na terenie miasta, dlatego zdecydowaliśmy, że w pierwszej kolejności należy sprawdzić jego działanie w praktyce. Urządzenie wymaga bowiem nie tylko montażu, ale także odpowiedniej obsługi m.in. kontroli systemu nawadniania, okresowego czyszczenia filtra wody oraz pielęgnacji mchu. Dopiero doświadczenia z eksploatacji pozwolą ocenić, jak rozwiązanie sprawdza się w krakowskich warunkach i czy jego zastosowanie na większą skalę jest uzasadnione. Realizacja przy ul. Wielickiej przyniosła nie tylko samo urządzenie, ale również nowe nasadzenia drzew i krzewów.

Łukasz Pawlik

Dyrekor Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie